
Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Дневник

✓ Все по-малко българи искат еврото

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/09/14/1156318_vse_po-malko_bulgari_iskat_evroto/

Подкрепата на българите за еврото намалява, показват две представителни проучвания, представени в сряда. Едното е на институт "Отворено общество" сред 1200 българи, а другото е на "Трансатлантически тенденции 2011" сред малко над 1000 анкетирани.

През юли за приемане на единна валута са 25% от анкетираниите, докато през февруари те са били 34%. Противниците също се увеличават - над половината от запитаните са против приемане на еврото, а с лека промяна са хората без преценка - 24 спрямо 21%, показват резултатите на "Отворено общество".

Рязката промяна в отношението на българите към единната валута съвпада с дълговите проблеми в еврозоната - кризата в Гърция, Ирландия, Португалия и нарастващите притеснения за Италия. Преди половин година разликата между подкрепящите еврото и тези срещу е била по-малка, а през 2008-2009 г. преобладаваше желанието за приемане на единната валута.

Категорично е мнението на българите и по отношение на членство в еврозоната, ако трябва да се подкрепят финансово закъсали икономики в нея. Над 56% са против България да стане член при такива условия. "Числата са показателни и сочат, че българите не искат да влизат в съюз, където бедните държави ще трябва да спасяват богатите", коментира Георги Ангелов, като визира постоянния европейски механизъм за стабилност (ESM), който трябва да влезе в сила от 2013 г. и предвижда значителна финансова тежест за всички страни в еврозоната.

Само преди дни финансовият министър Симеон Дянков заяви в интервю за в. "Уолстрийт джърнъл", че България остава решена да изпълни ангажимента да приеме еврото възможно най-бързо въпреки кризата, обхванала ЕС. Това изявление е рядък вот на доверие за дългосрочното бъдеще на общата европейска валута, отбелязва вестникът.

Европейските механизми - слабо познати у нас

Анкетата на "Отворено общество" показва, че българите са много слабо запознати с европейските механизми - едва 23% са чували за пакта "Евро плюс" и спасителния механизъм за еврозоната. От тях 42.5% подкрепят участието на страната в тях.

EMS ще започне да действа през юли 2013 г., като ще замени сега действащия Европейски фонд за финансова стабилност (EFSF), и ще е задължителен за всички страни - членки на еврозоната. Капиталът му е 700 млрд. евро, като първоначално ще бъдат вложени в него 80 млрд., а останалите при нужда. При влизане на нова страна във валутния съюз размерът на фонда ще се увеличи и тя ще трябва да плати своята част.

Пактът "Евро плюс" е документ, с чието подписване държавите се съгласяват да провеждат икономическата си и фискална политика по общи правила, като приемат и ограничения срещу раздуването на балони, които може да доведат до нови кризи в ЕС от типа на тези в Ирландия, Гърция и други страни. От Министерство на финансите твърдят, че подписването на пакта не ангажира България да участва в Европейският механизъм за стабилност. Подписването на пакта означава, че държавата само ще координира икономическата си и фискалната политика в бъдеще, без да дава пари за фалирала държави, докато не влезе в еврозоната. След това задължението ще е валидно и за България, без значение дали е подписала пакта "Евро плюс".

Одобрението към валутния борд сред българите остава високо

показва проучването на "Отворено общество" - 48% го подкрепят, а 24% са против. "Бордът остава една от институциите с най-голямо доверие в България", коментира Георги Ангелов.

Българите по-скоро предпочитат да използват лева, отколкото да го заменят за евро, макар че двете валути за обвързани във валутен борд с фиксиран обменен курс.

Това потвърждава и проучването "Трансатлантически тенденции 2011".

Запитани дали би било добро или лошо за страната да въведе еврото, през юни тази година 46% от отговорилите в него са се обявили против отказа от лева. "За" са били 30%, а 10% смятат, че няма за има значение. (Преди година тези показатели са били съответно, 42, 28 и 11%.) За този период е намалял от 19 на 14 процента делът на тези, които не са дали отговор в анкетата.

Британците силно държат на паунда

В Европа традиционно британците държат на паунда си и 77% отговарят, че еврото ще е вредно за икономиката им (18% са "за"). Шведите също си харесват кроната и 67% от тях смятат, че е "лошо" евентуалната ѝ замяна с единната валута (26% са "за"). В Румъния също е намалял делът на симпатизиращите на еврото (от 54% през 2010г. на 46% сега) и се е увеличил този на противниците му (от 23% през 2010 г. на 30% сега).

Що се отнася до участието в антикризисния фонд, с изключение на Словакия (одобрение от 38% и неодобрение от 56%), Германия (50% "за" срещу 47 "не") и Великобритания (съответно, 43% и 55%) България е с най-ниски показатели по одобрение.

Средното 60% от анкетираните в ЕС-12* са се изказали в полза на националните вноски за спасителния фонд, като най-ентузиасирани изглеждат италианците (76% "за").

Засега отчетливо мнозинство от българите не желаят ЕС да има повече власт върху бюджетната и икономическата политика на държавите членки. Съгласие за такава промяна са заявили 35% от анкетираните в България, а цели 58% са избрали отговора "Всяка държава трябва да запази тези правомощия за себе си". Това е близо до средния показател за ЕС-12 (съответно, 39% и 56%). Единствено сред германците има мнозинство в одобрението на идеята (54%), а отново най-отчетливите защитници на икономическия суверенитет са шведите (75%) и британците (84%).

*ЕС-12 са Великобритания, Франция, Германия, Холандия, Италия, Португалия, Полша, Швеция, Словакия, Испания, Румъния и България

✓ Данъчни и осигурителни облекчения ще привличат нови чужди инвестиции

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/09/14/1156390_danuchni_i_osiguritelni_oblekcheniia_shte_privlichat/

Преотстъпване на част от корпоративния данък и осигурителните плащания, отстъпване право на строеж или предоставяне на безплатна земя. Това са част от основните мерки, заложили в изцяло нова концепция за привличане на чужди инвестиции, подготвена от Българската агенция за инвестиции (БАИ). Целта е да се накарат всички институции да заработят по нов начин и да се осигурят специални стимули за привличане на компании от сектори с висока добавена стойност.

Новата стратегия се прави, защото сегашните стимули не са конкурентни на мерките в другите държави от региона, а освен това са и недофинансирани. Ультимативно се посочва и че само с такива действия България има реален шанс да създаде благоприятен климат за чужди инвестиции. Според документа в момента над 1 млн. българи работят в сивия сектор, а още 1 млн. са заети в сектори с малка добавена стойност.

Документът е съвместна разработка на икономическото министерство, БАИ, изследователската компания А.Т. Kearney и Центъра за икономически стратегии. Директорът на БАИ Борислав Стефанов съобщи пред "Дневник", че концепцията е предадена на Министерския съвет за обсъждане, като одобренията от него елементи се очаква да залегнат и в икономическата стратегия на кабинета. От Министерство на икономиката заявиха, че документът все още се обсъжда и се гледа сериозно на предложените мерки, но все още не е решено кои от тях да бъдат разписани в законодателни промени.

Според документа чуждите компании като цяло са по-склонни да инвестират в Югоизточна Азия и Централна Европа, отколкото на Балканите. За значими проекти в областта на производството България се бори с поне 10-12 конкурентни държави. А в областта на аутсорсинг, ИТ, изследвания често състезанието е между над 30-40 държави. Дава се като пример и фактът, че наскоро България е изгубила няколко големи реални проекта за сметка на съседни държави като Румъния и Сърбия, които предлагат по-адекватни стимули за привличане на инвестиции. Последният такъв проект е бил за инвестиция, надхвърляща 500 млн. евро, на финландския производител на гуми "Нокиан". Почти 100% от производството му е щяло да отива за износ. България е попаднала в късата листа със страни, от които да се избере инвестицията, но в крайна сметка е отпаднала за сметка на Сърбия и Турция.

БАИ предлага по-големи правомощия на агенцията за инвестиции и отговорности. "Много компании са ни търсили, когато имат проблем, но сега можем само да звъннем и проверим какво става. Нямаме формална власт да раздвижим затлачена процедура, понякога това е нужно", каза Борислав Стефанов пред "Дневник". Друг вариант е агенцията да стане дирекция в икономическото министерство, а директорът ѝ да получи статут на заместник-министър. Това щяло да укрепи авторитета му в общуването с останалите ведомства и да вдъхва увереност в чуждите фирми, че контактуват с реален фактор в държавната администрация.

БАИ също така смята, че е необходимо да се подобри административното обслужване от общините, така че местните власти да имат активна и компетентна администрация, която да се конкурира с други общини за привличане на инвеститори. Мярка в тази насока може да е преотстъпването на корпоративния данък от компании, които са сертифицирани инвеститори, след петата година от започване на дейността им. Така бюджетът няма да губи приходи, тъй като те реално ще са нови, а няма да се преразпределя сега изземван ресурс.

Според стратегията България има добри възможности да привлича инвестиции в перспективни сектори като електроника и електротехника, транспортно оборудване и машиностроене, химическа промишленост и аутсорсинг. По-сериозни усилия и целенасочена държавна политика пък са нужни за привличане на инвеститори във фармацевтичния бизнес, където добавената стойност е много висока.

Основни мерки за насърчаване на инвестициите

- **Отстъпено право на строеж или безплатна земя** – предлагането на държавни и общински земи под формата на 50-годишно отстъпено право на строеж на много занижени цени на земята.

- **Кредит на осигурителни плащания** за нови работни места – при разкриването им държавата връща част от разходите за осигурителни плащания. Например след завършването на всяка от първите три години след въвеждането на проекта държавата да възстановява осигурителните плащания, направени от инвеститора.

- **Приоритетно административно обслужване** – управлението от БАИ на всички разрешителни процедури от държавни и местни административни институции във връзка с проекта и издаването на разрешения от всички държавни агенции до 10 работни дни от тяхното подаване или аргументиран отговор при нарушения на нормативната база.

- **Инфраструктурна субсидия и отчуждаване на земя** - инвестиция в довеждаща инфраструктура до обекта на инвеститора, като се ограничава до 20% от стойността на реално вложените средства в целия проект.

Възможност за отчуждаване на частни земи за приоритетни проекти, които са от национално значение, т.е. да се

третираат както магистралите например. Пример за подобни проекти са обявеният (но неосъществен) за €5 млрд. на Voest Alpine, проекти като тези на Peugeot-Citroen и "Киа" в Словакия.

- **Кредит на корпоративния данък** - корпоративен данък, който е предплатен в началото на годината за следващите 12 месеца, се намалява с 50%, реализирайки ефективна корпоративна данъчна ставка от 5% върху предплатената част. За районите с висок брой на безработни ставката е 0%.

✓ **МВФ: Рисковете пред финансовата стабилност се увеличиха**

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/09/14/1156309_mvf_riskovete_pred_finansovata_stabilnost_se_uvelichiha/

Рисковете пред глобалната финансова стабилност са се увеличили значително през последните месеци. Това се казва в редовния доклад на Международния валутен фонд (МВФ) за състоянието на световната икономика, чийто окончателен вариант ще бъде публикуван по-късно този месец. Междувременно опасенията, че Гърция ще фалира, се увеличават. Сред основните рискове за растежа МВФ посочва огромната задлъжнялост на много развити икономики и евентуалните шокове във финансовата система.

Мнението в доклада на институцията съвпада с прогнозите на повечето анализатори. Главният риск според много от тях остава възможността Гърция да фалира и да повлече света в нова рецесия.

Китай и БРИКС се превръщат

в спасителен пояс за еврозоната

В началото на седмицата "Файненшъл таймс" съобщи, че италианските власти са поискали от Китай да се включи в усилията за стабилизиране на еврозоната. Пекин изрази принципно съгласие по въпроса, но в замяна на това поиска Европа да признае Китай за пазарна икономика. Чисто техническото определение, към което китайските компании отдавна се стремят, би им помогнало в търговски спорове, уточнява "Файненшъл таймс". Освен това обаче Китай призова за по-активни действия от страна на развитите икономики. "Страните трябва да изпълнят отговорностите си и да сложат в ред собствените си къщи", каза китайският премиер Вън Цзябао на Световния икономически форум в китайския град Далиан. "Развитите държави трябва да провеждат отговорни фискални и парични политики. Това е най-важното сега - да се спре по-нататъшно разпространение на дълговата криза в Европа."

Макар европейските официални лица да твърдят, че Китай не отговаря на много от критериите за пазарна икономика, според правилата на Световната търговска организация азиатската държава автоматично ще получи този статут до 2016 г.

"Ако страните от ЕС могат да демонстрират своята искреност няколко години по-рано, това ще се отрази върху нашето приятелство", каза Вън Цзябао, допълвайки, че се надява на пробив по този въпрос на срещата с европейски лидери през октомври.

Европа може да получи координирана помощ от бързорастящите развиващи се пазари от групата БРИКС. Те ще се срещнат във Вашингтон през следващата седмица, за да обсъдят евентуални съвместни действия в помощ на засегнатите от кризата членки на еврозоната, заяви финансовият министър на Бразилия Гуидо Мантега.

Идеята ще бъде обсъдена в четвъртък на среща на финансовите министри и управителите на централните банки на държавите от БРИКС - Бразилия, Русия, Индия и Китай, плюс Южна Африка.

Според МВФ рисковете пред развиващите се пазари се увеличават

със забавяне на глобалната икономика. При евентуален фалит на Гърция те по всяка вероятност няма да успеят да се изолират от последвалия го срив, както се случи при първата вълна на кризата. Напоследък спекулациите, че Гърция ще фалира, се увеличиха значително. Вече все повече политици от еврозоната коментират, че страната трябва да бъде оставена да фалира и да напусне валутния съюз.

Вчера обаче еврокомисарят по въпросите на икономиката политика Оли Рен предупреди, че ако Гърция прекрати да плаща външните си дългове или напусне еврозоната, това ще има драматична цена за самата държава, региона и глобалната икономика. В изказване в Страсбург той допълни, че еврооблигации от името на зоната на единната валута могат да бъдат пуснати само ако са съпроводени с по-строг фискален надзор в групата на 17-те държави, използващи евро.

По-рано вчера пред евродепутатите председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Дурау Барозу заяви, че скоро комисията ще представи подробности за условията, при които би започнало издаването на еврооблигации. Той обаче допълни, че този инструмент няма да реши проблемите на еврозоната, защото финансовите пазари ще се успокоят, когато се убедят, че еврозоната изпълнява дадените обещания и поетите ангажименти.

"Нека кажа няколко думи на онези, които казват, че за Гърция ще е по-добре да изостави еврото. Абсолютно не съм съгласен с тях", каза Рен.

Мнението на еврокомисаря не се споделя от бившия управител на аржентинската централна банка Марио Блехер. Според него Гърция трябва да спре да обслужва външния си дълг, за да пресече влошаването на икономиката си.

Според него спасителните програми, подкрепени от МВФ и ЕЦБ, всъщност само създават рецесия, която трупа още и още дългове в следващите години и задушава икономиката. Последните прогнози на Атина са тази година икономиката да се свие с над 5% при 3.8% прогноза на Европейската комисия.

✓ **Проучване на "Джърман Маршъл Фънд": Българите са най-засегнати от кризата в Европа**

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/09/14/1156334_prouchvane_na_djurman_marshul_fund_bulgarite_sa/

Три четвърти (75%) от българите не одобряват начина, по който правителството се справя с икономиката. С толкова категорично критично отношение са единствено участниците в допитването в Испания и Румъния (по 78%). Контрастът изпъква и на фона на средния показател от 56% неодобрение за анкетираните 12 държави от ЕС (ЕС-12*).

Това показва разпространеното вчера социологическо проучване "Трансатлантически тенденции 2011". То е поръчано от "Джърман Маршъл фънд", като в България изпълнител е агенция TNS BBSS, провела анкети лице в лице с 1012 души. Без съмнение българите демонстрират недоверие и към начина, по който държавата харчи парите им. На въпроса дали правителството трябва да увеличи разходите, за да стимулира икономиката, или да ги намали, за да намали дълга, едва 17% са за повече публични средства. Над една трета (35%) са за запазване на сегашните размери на разходите, но най-голямата група (38%) настояват те да се намалат. Любопитно е, че средният дял в ЕС-12 на настояващите да се свиват разходите е още по-голям (50%). В съседна Румъния на това мнение са 54%, както и в големите икономики като Германия (54%), Франция (62%), Италия (49%) и Испания (64%).

Българите и семействата им са най-масово засегнати от кризата, сочат още резултатите от проучването. Почти 90% от анкетиранияте оформят групата на пострадалите, докато за не особено засегнати се обявяват 10%. Никоя друга държава, включена в проучването, няма такива показатели - дори принудената да поиска помощи Португалия (80% пострадали от кризата). Близък до нашия показател има само Румъния (86% засегнати).

Положението се е влошило много бързо през последните две години. От сравнението с предишни анкети "Трансатлантически тенденции" групата на силно пострадалите от кризата българи е скочила от 33% през 2009 г. на 46% през миналата и 52% през юни 2011 г. Почти без промяна спрямо 2010 г. са всички останали групи, отговорили с вариантите от "Донякъде съм засегнат" до "Изобщо не съм засегнат".

Друго особеност, очертана от допитването, е, че България е единствената с толкова изразено струпване в една група на хората, отговорили, че са силно пострадали от кризата. В останалите държави около и над 70% са отговорили, че са засегнати "донякъде" или "не съвсем".

Положителното отношение на българите към Европейския съюз се запазва стабилно на ниво от 90%. За последните две години. Спрямо 2010 г. малко е намалела (от 47% на 43%) групата на отговорилите, че имат "Много добро отношение" и се е увеличила (от 42% на 47%) тази на избралите отговор "Донякъде добро отношение".

Тук България отново изпъква сред останалите държави, защото там най-големите почитатели на ЕС не надхвърля 31% (Румъния), и основно се движи в рамките на 10-23%. Много повече участници от другите държави са в групата на съдържаните проевропейци, като в Полша например такива са 67% от отговорилите в анкетата. Едва 6% българи са казали, че "Донякъде не харесват" ЕС, докато в останалите 11 държави от съюза така са отговорили между 10% (Румъния) и 26% (Франция).

*ЕС-12 са Великобритания, Франция, Германия, Холандия, Италия, Португалия, Полша, Швеция, Словакия, Испания, Румъния и България

[Вестник Класа](#)

✓ Брюксел е все по-близо до издаване на общи еврооблигации

http://www.klassa.bg/news/Read/article/180823_%D0%91%D1%80%D1%8E%D0%BA%D1%81%D0%B5%D0%BB+%D0%B5+%D0%B2%D1%81%D0%B5+%D0%BF%D0%BE-%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%BE+%D0%B4%D0%BE+%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8

Европа е все по-близо до въвеждането на общи еврооблигации на страните, използващи единната валута. По-малко от месец след като германският канцлер Ангела Меркел и френският президент Никола Саркози категорично казаха „не“ на идеята, вчера председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу заяви, че Брюксел е готов да представи възможностите за въвеждането на подобни дългови книжа. Но побърза да изтъкне, че пускането на еврооблигациите не означава незабавно решение на всички проблеми, а само част от справянето с тях.

За общи европейски дългови книжа се говори още от 2010 г. с първите искри на дълговата криза, припламнали в Гърция. Досега обаче големите икономики – най-вече в лицето на Германия и Франция, постоянно се обявяваха против, тъй като подобна мярка ще ги натовари с допълнителни разходи за лихви по дълговете им, а пък в същото време ставките за страните в криза ще намалее. Противниците на еврооблигациите твърдят, че чрез въвеждането им ще се загуби стимулт за задълженелите страни да сложат в ред финансите си - те ще продължат да харчат повече, отколкото могат да си позволят, а сметката ще се плаща от дисциплинираните държави на принципа „богатите плащат за мързеливите“.

"Лихвените проценти трябва да са различни, за да могат страните да бъдат поощрявани или санкционирани, за да се поддържа фискалната стабилност", посочи преди три седмици в интервю за „Шпигел“ германският финансов министър Волфганг Шойбле. От друга страна, привържениците на идеята, сред които премиерът на Люксембург и председател на еврогрупата Жан-Клод Юнкер, обаче твърдят, че паралелно ще бъде създадена система за стимулиране на задълженелите да спазват строга бюджетна дисциплина. Ясно е, че всеки сценарий ще има определена цена, въпросът е кой ще излезе по-евтин, коментират експерти.

Вчера европейският комисар по икономиката Оли Рен предупреди, че евентуален фалит на Гърция или излизането ѝ от зоната на еврото ще има "драматична цена" за страната, за Европа и за целия свят. "Европа е в опасност", категоричен бе полският министър на финансите Ян Винсент-Ростовски. Франция пък заяви, че е готова да направи всичко възможно за спасяването на Атина, но ще настоява за гаранции, че Гърция ще постигне целите по отношение на бюджетния дефицит. Вчера се очакваше гръцкият премиер Георгиос Папандреу да проведе телефонна конференция с германския канцлер Ангела Меркел и френския президент Никола Саркози, за да обсъдят позициите си за предстоящата среща на финансовите министри на ЕС в полския град Вроцлав на 16-17 септември.

Глътка въздух за еврото даде както новината за евентуалното лансиране на еврооблигации, така и информацията, че развиващите се икономики на Бразилия, Русия, Индия, Китай (БРИК) и Южноафриканската република са готови да

подадат ръка на Европа. Те си дават среща следващата седмица във Вашингтон, където ще обсъдят как да помогнат на ЕС да излезе от дълговата криза, потвърди бразилският финансов министър Гидо Мантега. Директорката на Международния валутен фонд Кристин Лагард окачестви подобна дискусия като "интересно развитие". Аржентинският икономист Марио Блехер, който стоеше начело на централната банка на страната след голямата криза от 2001 г., в интервю за „Блумбърг“ пък посъветва Гърция да спре плащането по дълга си, за да не влошава още повече своята икономика, и да снесе заплахата, надвиснала върху ЕС. Китайският премиер Вън Цзябао призова ЕС да сложи в ред къщата си, но обеща, че страната му ще продължи да инвестира в Стария континент.

✓ Липса на кадри бави ръста на ИТ индустрията у нас

http://www.klassa.bg/news/Read/article/180808_%D0%9B%D0%B8%D0%BF%D1%81%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D1%80%D0%B8+%D0%B1%D0%B0%D0%B2%D0%B8+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%98%D0%A2+%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D1%83+%D0%BD%D0%B0%D1%81

Липсата на качествени кадри бави ръста на ИТ индустрията у нас, сочат наблюдения на експертите от Българската асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ). Според тях на пазара все още се забелязва сериозен недостиг на работна сила: ако компаниите можеха да си намерят подходящите служители, бизнесът щеше да се увеличи с 50%. За тази цел е необходимо да се привлекат към България професионалисти и от останалите страни около нашата, коментираха от бранша.

Според данните от третото годишно изследване „Барометър на българската ИТ индустрия“, представено от БАСКОМ вчера, около 7 на 10 фирми ще наемат още персонал през тази година. По отношение на заплатите, очакванията са за умерен ръст до 10% до края на годината - почти девет от десет фирми в бранша имат планове да вдигат възнагражденията. В момента те варират между 2 и 3 хил. лв.

За 2011 г. прогнозите на бизнеса за развитие на софтуерния бранш са оптимистични. Над 4 от 5 фирми очакват ръст в продажбите за 2011 г., като повече от половината анкетирани се надяват на 15% скок. Съотношението между дела на износа и местния пазар се запазва почти без изменение, показват данните в изследването. Около 50% от продажбите се реализират в чужбина, а експортът на продукти с висока добавена стойност като дял от общия е с ръст от 28% през 2010 г. Около 60% от износа са предназначени за Европа, други 35% са насочени към Северна Америка.

С инвестиция от 1 лв. могат да се изкарат 10 лв.

Стабилният ръст, който отчитат софтуерните компании у нас, както и фактът, че 50% от продажбите се реализират в чужбина, показват че секторът отдавна е навлязъл в своя период на зрялост и има потенциала да бъде един от сериозните двигатели на българската икономика, коментира Георги Брашнаров, председател на Управителния съвет на БАСКОМ. По думите му секторът е един от най-успешните за България и това е браншът с най-висока добавена стойност, в който с инвестиция от 1 лв. могат да се изкарат 10 лв.

Според експертите факторите, които ще окажат най-голямо влияние на сектора, са икономическата ситуация и пазарът на човешки ресурси. "Както магистралите намериха Росен Плевнелиев, така и ИТ индустрията търси своя герой", коментира още Брашнаров.

През 2010 г. софтуерният бранш у нас е нараснал с 5,3% на годишна база, а за периода 2008 г.-2010 г. продажбите на фирмите са се увеличили общо с 8%. Прогнозите на фирмите в БАСКОМ бяха доста по-оптимистични – те се надяваха на увеличение на пазара с 10% през 2010 г.

За проучването

В проучването „Барометър на българската ИТ индустрия“ са участвали 38 фирми – членки на БАСКОМ и Българската уебасоциация. Обемът на продажбите на компаниите, участвали в изследването, е над 163,3 млн. лв. Като сравнение – продажбите на всички фирми за софтуер у нас за същия период са били 429 млн. лв. по данни на Националния статистически институт (НСИ). Броят на служителите в тези компании е около 2500, докато по данни на НСИ в бранша са заети почти 8 хил. души. На база на това става ясно, че изследването обхваща реално около една трета от софтуерната индустрия в България. Три от четири фирми в проучването са с преобладаваща българска собственост. Изследването е проведено в периода март-май на 2011 г. от GOPA Consultants, Германия, по поръчка и с участие на сдружението.

[вестник Сега](#)

✓ Осигурителните прагове - колективизъм наред пазарна икономика

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=10093§ionid=5&id=0001001>

Повишаваме минималната работна заплата, вдигаме осигурителните прагове и започваме да глобяваме работниците наред с работодателите. Правителството прави всичко това с цел "изсветляване" на икономиката и повишаване на заетостта посредством използването на "правилните лостове". Дали наистина ще се получи?

По-вероятните последици от поредното повишаване на данъчноосигурителното бреме са точно обратните. Докато административно налаганото нарастване на разходите за труд продължава да изпреварва увеличаването на производителността на труда, няма как да се надяваме на подобрене на ситуацията на трудовия пазар.

Вдигането на осигурителните прагове средно с 5,6% в началото на 2011 г. превърна България в страната с най-бързо нарастващи разходи за труд в Европейския съюз за първото тримесечие на годината. При тези условия едва ли е изненадващо, че според последните данни на Евростат единствено Гърция ни изпреварва по растеж на безработицата през първите 6 месеца на 2011 г. Изводът е ясен - колкото повече се увеличават минималните осигурителни прагове, толкова повече нараства рискът от по-нататъшни съкращения на работни места или навлизане в сивия сектор. Това важи

с особена сила за работещите в малки и средни фирми, както и за нискоквалифицираната работна ръка, които ще изпитат допълнителни затруднения заради повишаването на минималната работна заплата.

Как се определят минималните осигурителни прагове?

В момента минималният размер на осигурителния доход по основните икономически дейности и квалификационни групи професии се определя ежегодно в Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване. Това става на базата на Националната класификация на професиите и длъжностите, която е разработена в съответствие с методологията на Международната стандартна класификация на длъжностите (ISCO-88).

Механизмът е следният - събират се работодателите и синдикатите във всеки бранш и си говорят за това какви трябва да бъдат МОП за следващата година. Проблемът е, че в отделни браншове не може да се постигне съгласие или просто няма активни синдикални/работодателски организации и преговори просто няма. Нормално би било в тези случаи да няма промяна на праговете. Но не е така.

Тук се намесва Тотю Младенов и административно разпростира върху всички несъгласни или неактивни браншове някакво увеличение. Новината от днешния ден е, че "Работодателите и синдикатите в 25 от 76-те икономически дейности вече са се договорили за повишаване на минималните осигурителни прагове през 2012 г. Най-голям ръст ще има в туризма - между 15 и 20%. Минималните суми за начисляване на осигуровки за пенсия, майчинство, здраве и безработица ще се повишат и в търговията (7%), производството на хартия (5.6%) и в пощенските и куриерските дейности (4.3%)." Ако практиката от миналите години се запази, това означава, че не повече от 20% от всички браншове ще постигнат някакво съгласие за увеличение, след което "социалният" министър ще вземе средното договорено увеличение и ще го наложи на останалите 80% браншове. Е това ако не е власт!

Ефектите:

Браншовете имат стимул да се събират и договарят нещо - каквото и да е, само и само да не се окажат в ситуацията Тотю Младенов да им определя увеличението. Казано с други думи, социалният министър насилствено колективизира трудовите отношения.

Синдикатите засилват позициите си без изобщо някой да иска това от тях, т.е. дори в определени браншове да няма синдикати, то в един момент се оказва жизненоважно да има, защото само тогава може да има постигнато някакво съгласие.

До какво води самото увеличение на МОП? Най-общо ефектите са под формата на допълнителни разходи и спорни ползи:

За бизнеса основният резултат е увеличаване на разходите за труд (повече разходи за заплати и социални осигуровки).

Растат и разходите на време и ресурси за запознаване на фирмите с новите осигурителни прагове и вземане на допълнителни управленски решения и планиране. Има и индиректни ефекти - по-малко инвестиции и по-ниска производителност на персонала вследствие на намаляване на бюджета на фирмите за бонуси, премии, социални и представителни разходи и обучение на работниците.

Разходи за потребителите/гражданите също се увеличават заради вдигането на осигурителните прагове. Увеличават се цените на стоките и услугите вследствие на по-високите разходи за труд на фирмите. По-малко са работните места, както и отработените часове сред по-ниско квалифицираните и уязвими групи (младежи, малцинства и др.).

За публичния сектор също има повече разходи

- под формата на повече обезщетения за безработица. Друг негативен ефект е загубата на приходи от осигуровки и данъци от увеличаване на сивия сектор и намаление на заетостта.

Ползи има за част от потребителите - по-високи възнаграждения на по-ниско платените работници (за сметка на работодателите и по-високо платените работници), и за държавата - допълнителни приходи от социални осигуровки и данъци.

До момента всички увеличения на МОП през годините са имали негативен нетен ефект - поне според нашите изчисления. Други изчисления няма, защото министърът не си прави труда да ги прави.

Крайно време е тази практика да спре. Докато министърът не представи сметки за ефектите, не трябва да се прави каквото и да е. Да не говорим за властта му да разпростира договорки, направени в избрани браншове върху цялата икономика.

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Труд](#)

✓ 300 лв. заплата са равни на корупция

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1038980>

С Ивайло МОСКОВСКИ, министър на транспорта, разговаря Светослав Метанов:

- Г-н Московски, спорът между "България ер" и "Алма Тур" наля катран в края на успешния туристически сезон. Какво ще предприемете?

- "България ер" продължава да извозва чуждестранните туристи, чиито полети бяха отменени. В момента локалните туроператорски компании, които са в пределите на Русия, балтийските държави и Финландия, заплащат още веднъж стойността на полетите и след това изискват възстановяване на средства от съответните гаранционни фондове. До края на сезона се очаква още между 3200-3500 туристи на "Алма Тур" да летят.

Това, което прави Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГВА) към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, е, че ще окаже необходимото съдействие и ще издаде всички

необходими разрешителни на български или руски авиокомпани за осъществяване на полетите. Така се дава възможност и на други превозвачи да участват в разрешаването на проблема.

- Ще има ли санкции?

- Дали ще се стигне до отнемане на лицензи на някоя от компаниите, ще стане ясно, след като приключи проверката по казуса. Да изчакаме резултатите.

- Вие само от три месеца сте министър, а вече ви се струпа тежка серия от транспортни инциденти - трагедия с жертви на магистрала "Тракия", горяха влакове, двама загинаха със самолет в Приморско. Какво куца в сектора?

- За съжаление имаше жертви, и то не само при тези случаи. При спуснати бариери автомобили пресичат жп прелези и там има загинали. Това се случва по цял свят. Нашата задача като държава е да създадем правила, с които да ги минимизираме. Засилваме навсякъде контрола. Само седмица преди случая в Приморско (лек самолет се разби при приземяване, загинаха инструктор и турист, бел. ред.) ГВА е съставила акт на самото летище и на четири оператора с леки самолети. Процесът е двустранен. Ние като държава създаваме предпоставки за наказания и актове при установяване на системност при нарушенията, отнемаме лицензи, но от другата страна са хората, които ползват и самолетите, и автомобилите. Те също трябва да носят своята отговорност и да знаят къде е границата. Защото колкото и механизми да въведем, ако не се спазват правилата, ще се стига до трагични инциденти.

Ще се намеся в работата на междуведомствената комисия, която направихме с представители на бранша и "Автомобилна администрация" за промени в нормативната уредба. Трябва да има по-строги технически изисквания към автобусите. Мисля, че в кратък срок ще постигнем реален ефект. Новата електронна листовка също е част от мерките за повишаване на безопасността и намаляване на произшествията. Така ще се въведе здрав порядък при издаването на шофьорските книжки. Там имаше слабо звено. След Нова година отговорите на въпросите ще се попълват на таблет.

- Значи хора, които не могат да четат, няма да могат да попълнят теста!

- Точно така. Няма как да стане! Искам да подчертая, че при попълването на листовките няма да е нужна компютърна грамотност. Става дума за това човек да може да чете на български език и когато се отвори прозорец със зададен въпрос, действието е натискане на верния или верните отговори на тъчскрийна. Нищо повече!

- Таблетите, а и камерите, които се монтират в пунктовете за техническите прегледи, реално ще оскъпят тези услуги.

Шофьорите няма да са очаровани.

- Нещата трябва да се разделят на две. От една страна - говорим за икономии, които ще реализира "Автомобилна администрация". Въвеждането на системата за електронните листовки ще им спести около 350 000 лв. годишно. Таксата за явяване на изпит няма нищо общо с това. Тя не е променяна от 2006 г. - 12,50 лв. с банковата такса. Тази такса ще се увеличи. Ще стане 16 или 20 лв., но не смятам, че това е някаква кой знае колко висока сума, която да предизвиква масови негативни реакции.

- А поскъпването на годишните прегледи, които се плащат от всички?

- Въвеждането на видеонаблюдение ще ги оскъпи минимално. Увеличението няма да е повече от 1,80-2 лв. на автомобил. Това е несъизмеримо малко за ефекта, който целим да постигнем, а той е да се прекрати с измамните проверки. Да не може да се минава само по документи. Ще има онлайн наблюдение и архивът ще пази 3 снимки в началото, в средата и в края на прегледа. Впоследствие ще доработим системата, така че да се пази запис от цялата проверка.

- И какво, ако автомобилът е стоял на стенда? Прегледът пак може да е фиктивен.

- Критериите за техническите пунктове също ще бъдат завишени. Сега имаме огромен брой такива - около 800 са лицензирани. Една Турция с 80-милионно население има 180 пункта за технически прегледи. Това доста ме шокира. На второ място, персонализираме отговорността. Председателите на комисиите ще слагат подпис и печат за това как са осъществили проверката. Контролът ще стане ежедневен. Идеята ни е този вид дейност да се подели като отговорност с бранша.

Това няма да стане веднага, но ще е процес. Обмисляме вариант лицензирането на техническите пунктове да става от браншовите организации на превозвачите. Ако ги извадим от държавната администрация, корупционните практики ще бъдат сведени до минимум.

- И сега има много сериозни съмнения за корупционни практики по веригата технически пункт-превозвач-инспектори на ДАИ.

- Правим каквото можем. Но служителите на ДАИ са със заплати от порядъка на 300-350-400 лв. Несериозно е да очаквате, че подобно възнаграждение ще е бариерата пред каквито и да са корупционни практики. За тези хора трябва да се погрижим и да оценим реално тежестта и отговорността на контрола, който те извършват. Внесли сме докладна в Министерството на финансите и предлагаме 20% от реално събраните глоби да се връщат обратно директно в системата. Това ще даде възможност за увеличение на заплатите или някакви бонуси, които да създадат баланс. Иначе пускате един човек да контролира камиони и автобуси и му давате 370 лева заплата - ще е лоялен в продължение на няколко месеца. Оттам нататък нещата приключват. Няма сила, която да направи обратното. Ти го сменяш, сменяш, сменяш - идва следващият и нещата пак са по стария начин. Дефектът е принципен. Не става дума за Пешо, Гошо, Тошо...

- Премиерът Борисов е взел доста присърце проекта за летище Балчик. Защо е необходимо да се наливат толкова много пари в този проект?

- Премиерът наистина подкрепя проектът да се случи. Ние имаме анализи, които показват, че то ще има много предимства. Първо, става въпрос за развитие на региона. Второ, ще бъде изведен един огромен трафик, който от летище Варна тръгва към Северното Черноморие. Градът се задъхва от него. На трето място, там справките показват нарастване с висок темп на туристическия поток в посока Албена, Балчик, Шабла, Златни пясъци. Минимумът за превръщането на летището от военно в гражданско е около 39 млн. лева. Средствата не могат да бъдат осигурени от бюджета и вземме

решение да се откажем от дивидента, който летище София внася в бюджета. С тези пари ще започнем. След това доизграждането ще продължи със заеми. Летище София има експерти и опит в изграждането на такива съоръжения.

- Летище София и в момента изплаща 2 многомилionни заема. Натоварването им с допълнителни кредити няма ли да влоши финансовото състояние на най-голямата ни аерогара?

- Летище София е финансово стабилно. Не мисля, че има някакъв проблем. Дори наличието на черноморски филиал може да е допълнителен плюс за бъдеща концесия.

- Летище Балчик ще се превърне в конкурент на "Фрапорт"...

- И така можем да го наречем. Имаме право да развиваме инфраструктурата както намерим за добре.

- Мисълта ми всъщност бе как работите с тях. Изпълняват ли си всички ангажименти по концесионния договор?

- Има комисия, която в момента прави анализ на извършените инвестиции на летищата във Варна и Бургас. Тя не е приключила своята работа. Има забавяния на някои от инвестициите. Аргументът на концесионера е, че това е така заради липсата на подробен устройствен план, който е ангажимент на общината. Но комисията работи по този въпрос. Там, където не по тяхна вина има забавяне на инвестиции, ще се съобразим. Но ако се окаже, че определени инвестиции са можели да бъдат направени, ще наложим санкции.

Визитка:

Ивайло Московски е роден на 19 юли 1972 г. в Плевен.

Бакалавър е по финанси в УНСС, има магистърска степен по финансов мениджмънт от Стопанската академия в Свищов.

От 19 май 2011 г. е министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

✓ НАП и НОИ ще опростят осигурителните декларации

http://money.bg/news/id_1511792494/%D0%9D%D0%90%D0%9F_%D0%B8_%D0%9D%D0%9E%D0%98_%D1%89%D0%B5_%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8F%D1%82_%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%B3%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5_%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8

Националната агенция за приходите (НАП) и Националният осигурителен институт (НОИ) ще работят върху опростяването на осигурителните декларации, значително съкращаване на броя на банковите сметки и кодовете за вид плащане на осигурителни вноски.

За това се разбраха на първата си съвместна среща управителят на НОИ Бисер Петков и изпълнителният директор на НАП Красимир Стефанов вчера. Ръководителите на двете институции се обединиха също около задълбочаване на сътрудничеството между агенцията и осигурителния институт.

НАП и НОИ ще продължат да подобряват обслужването на клиентите си чрез опростяване на процедурите по деклариране и плащане на осигурителни вноски, се разбраха още представителите на агенцията и осигурителния институт. На срещата Стефанов и Петков се договориха да се анализира възможността за обвързване при подаването на двете осигурителни декларации - образец 1 и образец 6. Това на практика ще минимизира риска от осигурителни измами и ще облекчи коректния бизнес при декларирането на осигурителни данни пред НАП.

По време на разговора беше обсъден и новият механизъм за планиране на приходите от осигурителни вноски, който включва задължително съгласуване на плана с експертите от НАП. Двамата ръководители постигнаха съгласие, че така ще се осигури по-реално планиране на приходите от осигурителни вноски.

Управителят на НОИ и изпълнителният директор на НАП взеха решение мениджърските екипи на двете институции да се срещат регулярно. По думите на двамата ръководители това ще гарантира непрекъснатия обмен на информация и по-бързото решаване на въпроси от обща компетентност.